

האמן הבריטי והפרובוקטיבי ג'יימס אנסוורת' מציג בישראל תערוכה ובה גוף העבודות הגדול ביותר שלו שנאצר עד כה. ראיון // איתן בוגנים

ראשים לשועלים. "Vegas Bloodbath", עבודה של ג'יימס אנסוורת'

עד כמה זה קשור לרקע שלך? "אני מניח שזה קשור לידע שמתעוות, לתמימות שהולכת לאיבוד ברגע שאנחנו מודעים לצדדים החשוכים של החיים, להבנה שלא כולם טובים ומאושרים. ייתכן שאני עדיין מנסה להשלים עם זה. קשה לי לקבל את העובדה שהעולם הוא יפה ומדהים מצד אחד, ומאידך יש בו מקומות מחרידים ואפלים. ראיתי המון סרטי אימה כילד, ובעיתונים תמיד אהבתי לקרוא את המוספים המיוחדים שהיו על רוצחים סדרתיים. היתה בזה משיכה מגנטית, כלומר, ידעתי שזה רע ומסוכן, אבל עדיין רותקתי לזה". אתה רואה את הדמיון בין רוצחים סדרתיים לאמנים?

"איך?"
ההשלכות כמוכן שונות, אבל בשבירת הגבולות, באיבוד השליטה, בייצור אובייקטים מתים וכו'. "כן, גם כמוכן האובססיבי. אני לחלוטין

אדם לא אלים, ואני בהחלט מנסה להיות אדם הוגן ומוסרי. אני גם ממש לא אובססיבי, אני נהנה לרשום. אני הכי מאושר כשאני נמצא באמצע רישום גדול. אני מרוכז, פועל, לא חושב על כלום. אבי, שהיה סוהר, נהג להביא לי מחברות וכלי כתיבה מהכלא, אז מאז שאני זוכר את עצמי אני רושם. ועדיין, כמו בילדותי כנראה, תמיד אעדיף להיות הרחק מהעולם, במקום הבטוח של הרישום, באסקפיזם".

זה מסתדר טוב בהקשר הישראלי. "יש כאן אימה אמיתית, אבל אני לא רואה את עצמי מנותק מזה. אני גר באנגליה ואנחנו שולחים חיילים למלחמות כמוכם, אני מניח. אמנם פה האימה נמצאת על סף ביתך, קרוב יותר, אבל יש משהו מוזר בזה שלפעמים אנחנו ממציאים את האימה. האנגלים למשל, אלו שבסופי שבוע משתוללים והולכים מכות, צריכים להרגיש את הסכנה, מוכרחים לראות דם. אולי כדי להרגיש חיים יותר, אולי כדי לחיות על הקצה, אני לא יודע".

סימולציה של זה. אם יש בתגובה של הצופה תשוקה, זה מצוין. החרדה האמיתית שלי היא שזה ישעמם את האנשים". איך זה שרוב האמנות שבאה מאנגליה, שעליה אנו שומעים לפחות, היא פרובוקטיבית? "אני לא יודע למה זה קורה, אבל אני כן יודע שכל פעם שהעיתונות האנגלית מדברת על אמנות זה על איך שהיא גרועה וגורמת להלם. זה מין משחק קטן בין העיתונות לקהל הרחב שמזינים זה את זה

"העבודות שלי לא מבלבלות, לא סתומות ולא מעורפלות"

בראייה של האמנות כפוגענית, כמטרירה, כחוצה גבולות". באמנות שלך אתה חוצה גבולות? "ערכי המוסר שלנו זזים כל הזמן, אבל יש איזה קו אתי שאסור לחצות. אני בעיקר מנסה שלא לחשוב על זה, אבל ישנם רישומים שלי שהייתי שמח אם לא היו קיימים, כאלו שאני לא רוצה שסבתא שלי תראה. לפעמים אני חושש שאני אולי חוצה את הגבול, אבל זה קורה וצריך לחיות עם זה, אי אפשר למחוק".

והסיפור שכתוכו. אין סיכוי שתעמוד אל מול העבודות ותגדר את הראש בניסיון להבין מה לעזאזל הן רוצות, אבל חלק מהדימויים די רוחה ומעורר אימה אז את ההחלטה הצופה ייקח מיד". ולמה הדימויים כל כך אלימים? "המחקר שלי כאמן הוביל אותי לגרוטסקה, אבל גם כילד תמיד רשמתי מין רישומים טרנסגרסיביים, אסורים, שיש בהם ריגוש, בצד האחורי של המחברת. דרך הגרוטסקה, שהיא מין שילוב של אימה והומור, אני מתמודד עם סוגיות גדולות ובסיסיות כמו מוות וסקס, סוגיות חיוניות שנדמה לי שצריכות טיפול. על פני השטח זה נראה מחריד, אבל ברקע יש כמעט תמיד מימד היסטורי, קישור לתולדות האמנות שהוא נורא חשוב לי. סף האלימות הגבוה בעבודות הוא לא מפני שאני מנסה לפגוע במישהו או להשתלב בעולם האמנות - זה פשוט מידע לא מילולי, שגם הצופה הלא מתוחכם יכול לקבל מיד". לחלק מהאנשים בטח קשה עם מחזות האימה שלך. "בהחלט. אני מניח שזה לא בשביל כולם, אבל הדברים האלו קיימים בעולם, אז אולי זו השתקפות או

ספר קצת על עצמך. "אני בן 31, מליברפול. אני דפס במקור אז הרבה ממה שאני עושה קשור לעבודות דפוס פופולריות. יש לי הרבה הערכה לנגישות של עבודות הדפוס, זה די חשוב לי. הרי עבודות האמנות היו נגישות רק לאליטות לפני הדפוס, ולאחריו התאפשר לאנשי מעמד הביניים לפתח את הדמיון שלהם דרך הדימויים המודפסים שראו בעיתון וברחובות. אני מתעניין בדפוס כי גם היום שיטת הגלריות מדירה את רוב האנשים מלראות אמנות. החברים והמשפחה שלי בליברפול למשל, לא באמת הולכים לגלריות. המסים שהם משלמים מממנים את האמנות, אבל הם לא ממש נהנים ממנה. הם תמיד יעדיפו ללכת לראות סרט". אז באמנות שלך אתה מנסה להיות נגיש יותר? "זה קונפליקט, כי מצד אחד אני יודע שהרבה אנשים נרתעים מהעבודות שלי, ומצד שני הן מיידיות - די מהר הצופה יכול להחליט אם הוא מתעמק בהן או מדלג עליהן. העבודות שלי לא מבלבלות, לא סתומות ולא מעורפלות. אפשר, אם רוצים, גם לגשת אליהן דרך הטכניקה

"מפולח" (Impaled), 11.4.2011, גלריה RAWART